

25-05-2016

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.
2013-0176561

Evaluering af AVID-projektet

Dokumentnr.
2013-0176561-2

Baggrund

BUU besluttede den 11. januar 2012 (jf. sag nr. 2011-163904) at gøre Katrinedals Skole til en forskningsprofilskole, hvorved skolen fik til opgave at skabe viden om effekten af forskellige almenpædagogiske tiltag. Som en del af denne profil blev det besluttet, at skolen skulle udvikle og afprøve en dansk version af det amerikanske læringssystem, kaldet AVID (Advancement Via Individual Determination). Programmet skal give elever, der er motiverede for at blive mønsterbrydere, et styrket grundlag, der sætter dem i stand til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Sagsbehandler
Asger Hermansen

På BUU's møde den 14. januar 2015 blev det besluttet, at forvaltningen skulle evaluere projektet, herunder foretage en vurdering af mulighederne for at udbrede forsøget til andre skoler.

Med vedtagelsen af budget 2016 godkendte Borgerrepræsentationen BUU's vedtagelse af effektiviseringer (fra BUUs møde den 29. april 2015), hvorefter Katrinedals Skole med udgangen af skoleåret 2015/2016 ikke længere er en profilskole. Det betyder, at AVID ikke fortsætter i sin nuværende form på Katrinedals Skole. Med nærværende notat forelægges BUU en evaluering af projektet, herunder en vurdering af mulighederne for at udbrede erfaringerne til kommunens øvrige skoler.

Om projektet og evalueringen

Lokalt kaldes projektet "lær@lære", da Katrinedals Skole har udvalgt elementer af og tilpasset AVID til en dansk kontekst. Det har været skolens ambition at udvikle et udskolingsforløb, der kan bidrage til, at eleverne op gennem udskolingen udnytter deres potentiale, styrker deres selvværd og opnår en selvindsigt, der gør dem i stand til at vælge og gennemføre den rette ungdomsuddannelse. AVID-programmet er indarbejdet som et centralt element i projektet, og i den forbindelse har skolen arbejdet med at rekruttere elever fra uddannelsesfremmede miljøer på andre skoler. Målgruppen har været elever, som af deres lærere er vurderet til at have et potentiale for at bryde familiens uddannelsesmønster og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Projektet har haft to spor:

- Et spor, hvor skolen skaber viden om, hvilke resultater der kan opnås ved at tilbyde unge fra uddannelsesfremmede miljøer og med anden etnisk baggrund en plads i udskolingen på Katrine-

Faglig Kvalitet og Indhold

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

E-mail
CE1G@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009371201

dals Skole. Eleverne er rekrutteret fra skoler i Københavns Kommune.

- Et spor, hvor skolen har indhentet viden om AVID-systemet for at tilpasse det en københavnsk kontekst.

Forvaltningen har gennemført to fokusgruppeinterview med skolens AVID-elever, som i skoleåret 2015/2016 går på 7. og 8. klassetrin, interviewet skolens to lærere, der har varetaget AVID-undervisningen, samt interviewet skolens leder, Karen Leth. I samarbejde med skolen har Professionshøjskolen UCC desuden udarbejdet en rapport, som beskriver AVID-programmet og giver en vurdering af, hvilke muligheder der er for at implementere AVID i Danmark.

Evalueringen baserer sig på et begrænset erfaringsmateriale – afprøvning på én skole over to år. Det er dog forvaltningens opfattelse, at det alligevel er muligt at foretage en vurdering af mulighederne for at udvide tankesættet og studieteknikkerne til andre skoler.

Evalueringskonklusioner

Studieforberedende teknikker, faglig udvikling og fremtidige uddannelsesmuligheder

På grundlag af de gennemførte interview er det forvaltningens vurdering, at eleverne profiterer af AVID-undervisningen, idet elevernes læringsstrategier (at lære at lære) skærpes. Strategierne går på tværs af fagene og omfatter bl.a. notatteknik, at kunne strukturere det lærte, at kunne opstille problemstillinger, at arbejde undersøgende og at kunne samarbejde.

Eleverne fra de uddannelsesfremmede miljøer har således gennem den særlige undervisning formået at ændre deres indstilling til det at gå i skole. De giver eksempelvis udtryk for, at de gør sig mere umage, koncentrerer sig bedre og er blevet dygtigere til at læse. Projektet har samtidig rykket ved elevernes forventninger til deres fremtidige uddannelsesmuligheder. Størstedelen af eleverne fortæller, at de gerne vil tage en gymnasial uddannelse, fordi: *"der er flere døre, der åbner sig"*. På spørgsmålet om de kunne finde på at anbefale projektet til andre, svarer en af eleverne uden tøven: *"Ja, det er genialt"*, og de øvrige stemmer i.

Begejstringen genfindes ligeledes hos de to lærere, idet en af dem fortæller, at AVID er det projekt igennem hendes godt 30 år som lærer, der har det allerstørste potentiale. Det er lærernes vurdering, at forløbet har betydning for elevernes faglige, personlige og sociale udvikling, og at dette vil afspejle sig i deres videre uddannelsesforløb. Skolelederen ser i denne sammenhæng tydelige paralleller mellem AVID-programmet og det potentiale, der er i arbejdet med uddannelsesparathedsvurderingen, hvor der arbejdes med elevernes faglige, sociale og personlige kompetencer. Det er i tilknytningen til uddannelsesparat-

hedsvurderingen og i fokus på metode og systematik, at skolelederen ser muligheden for den største afsmittende effekt på resten af udskolingen.

Lærerne og skolelederen fremhæver vigtigheden af elevernes egen motivation for at deltage i projektet samt systematik og vedholdenhed i forhold til anvendelsen af studieteknikkerne. Sidstnævnte stemmer endvidere godt overens med udskolingsmodellen på Katrinedals Skole, idet der fokuseres på dét at lære at lære i de såkaldte metoderimer. Her arbejdes der med fagenes metoder og ud fra et mentorperspektiv. I den henseende lever mønsterbrydertankegangen i hele udskolingen.

Der er endnu ikke elever i AVID-programmet, som har afsluttet folkeskolen, og det er derfor ikke muligt at inddrage faglige resultater fra folkeskolens prøver eller succes på ungdomsuddannelse i evalueringen.

Rekrutteringsudfordringer

Det har i den periode, hvor projektet har været afprøvet, været erfaringen, at det er svært at rekruttere elever fra kommunens øvrige skoler. Skolen har således i mindre grad end planlagt optaget elever med de nævnte karakteristika. Dette til trods for, at der i perioden har været gjort ihærdige indsatser for at skabe viden om og interesse for projektet blandt relevante forældre, elever og skoler. Det har desuden vist sig, at et par af de rekrutterede elever har haft massivt behov for socialpædagogisk støtte, hvilket har betydet, at underviserne har måttet flytte fokus fra projektets egentlige formål.

Udfordringerne skyldes sandsynligvis især to forhold. For det første at mange elever ikke ønsker at skifte til en skole, som ligger langt fra deres eget lokalmiljø. For det andet at mange skoler ikke har vurderet at have elever, som ligger inden for den ønskede kategori.

Udbredelse af AVID til andre skoler i Københavns Kommune

Fortsættelse af projektet på Katrinedals Skole og generelt

AVID-programmet kan ifølge skolelederen ses som et brud med en praksis i det danske skolesystem, hvor vi mere eller mindre ubevidst har lavere forventninger til visse elever på trods af, at disse forventninger har stor betydning for elevernes udviklingsmuligheder. Det gælder derfor om at følge en progressionstankegang, hvor skolerne satser på at rykke eleverne gradvist.

Katrinedals Skole vil således fortsætte med udviklingen af en pædagogisk praksis, hvor alle elever systematisk trænes i dét at lære at lære og med en rodfæstet progressionstankegang i forhold til mulig mønsterbrydning hos visse elever. I den forbindelse ser skolelederen og en af lærerne gode muligheder for, at alle skoler kan arbejde systematisk

med studieteknikkerne i understøttende undervisning samt lektiehjælp og faglig fordybelse.

Et af hovedelementerne i AVID-programmet, som ikke har været afprøvet med dette projekt, er 'tutorials', hvor eleverne tilknyttes tutorer i form af ældre elever eller studerende. Disse tutorer kan eleverne dels støtte sig til fagligt, dels have som positive rollemodeller og spejle sig i personligt og socialt. En af barriererne herfor er en manglende kobling mellem folkeskolerne og professionshøjskolerne, men her kan den øgede opmærksomhed på praksistilknytning på læreruddannelsen være en mulig åbning.

Københavnerakademiet

I skoleåret 2015/2016 har 73 elever fra kommunens skoler deltaget i et fagligt udviklingsprojekt kaldet Københavnerakademiet. Projektet har et tredelt fokus:

- Et fagligt løft af en gruppe drenge i 8. klasse
- Et kompetenceforløb af de deltagende lærere
- Et udviklingsprojekt som kan inspirere kommunens skoler generelt

Elementer fra AVID har været en central del af Københavnerakademiet. Det betyder, at metodikken har kunnet spredes til foreløbigt 11 skoler i 2015 og 13 skoler i 2016. Herudover er omtrent 300 undervisere og skoleledere blevet introduceret til metodikken på en konference i januar 2016, og i skoleåret 2016/17 vil forvaltningen desuden udbyde kurser i metodikken. Initiativet baserer sig på de hidtidige positive erfaringer og interessen for projektet.

Københavnerakademiet, herunder skolernes arbejde med AVID-metodikkerne, evalueres i første omgang af SFI. Rapporten forventes forelagt BUU den 1. juli 2016. Det er desuden forventningen, at der etableres et samarbejde med Egmont-fonden og Bikubenfonden, for at vurdere om elevernes deltagelse i projektet har mere varig betydning for deres læringsudbytte. To lærere fra studiegruppen omkring AVID på Katrinedals Skole har været centrale i udviklingen og gennemførelsen af Københavnerakademiet.

Det er forvaltningens vurdering, at vi, ved at inddrage erfaringerne med at benytte AVID-inspirede metoder i Københavnerakademiet, har fundet et godt afsæt for at styrke kommunens arbejde med at øge chanceligheden. Samtidig kan metodikkerne være med til at styrke udbredelsen af gode studieteknikker mere generelt på de skoler, som deltager i Københavnerakademiet og i kurser via BUF-akademi.

Højdevangens Skole – udskolingskompetencecenter

Højdevangens Skole valgt til at være kompetencecenter for udskoling. Skolen arbejder allerede i dag med forskellige tiltag over for hele

klasser og for bestemte grupper af elever, som skal bidrage til at gøre eleverne uddannelsesparate. Det er forvaltningens vurdering, at skolen vil kunne drage nytte af erfaringerne fra AVID-projektet – både i forhold til skolens egen praksis og som et element i skolens bidrag til kommunens øvrige skoler.

Det amerikanske AVID-program og UCC-rapport herom

Rapporten fra Professionshøjskolen UCC og Katrinedals skole om mulighederne for at implementere AVID-programmet i Danmark peger på, at der i givet fald skal ske en tilpasning til det danske skolesystem, eftersom det både organisatorisk og strukturelt adskiller sig væsentligt fra det amerikanske skolesystem. Rapporten peger desuden på, at en stærkere tilknytning til AVID-programmet i USA vil være nødvendigt, hvis AVID i sin helhed skal implementeres i Danmark.

AVID-centeret i Californien har siden oplyst, at der ikke er mulighed for at indgå et internationalt samarbejde, og at vi dermed ikke kan få en form for partnerskabsaftale.

Bilag: UCC's rapport om mulighederne for implementering af AVID-projektet i Danmark

Professionshøjskolen UCC

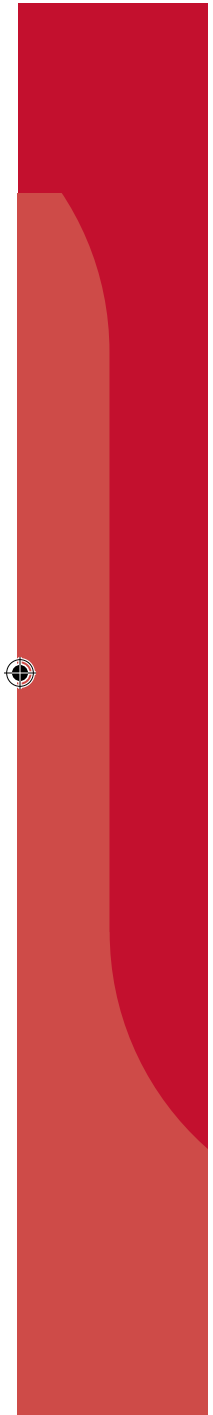
WORKING PAPER

AVID

AVID's mission

is to close the achievement gap by preparing all students for college readiness and success in a global society.

Forord

Som et led i budget 2012 blev det besluttet, at Katrinedals Skole skulle have status af forskningsprofilskole med den opgave at *skabe viden om effekten af forskellige almenpædagogiske tiltag og at gøre det med forskningsmæssig tilknytning.*

I forbindelse med den nye status fik skolen som sin første opgave at undersøge muligheden for at implementere et amerikansk uddannelsesprogram, benævnt AVID, i København.

Denne rapport beskriver AVID-programmet og de muligheder, den studiegruppe, der blev dannet mhp. at løse opgaven, ser for at implementere AVID i København.

Det er ikke nogen hemmelighed, at der som udgangspunkt flere steder i systemet - også i studiegruppen - var et vist forbehold over for, om et amerikansk program overhovedet ville kunne have noget at byde på i en københavnsk kontekst.

Et halvt års tekststudier og dialog gav os et vist indblik i AVID-programmet og et solidt grundlag for at foretage systematiske interviews og observationer under det studiebesøg i San Diego, Californien, der blev afviklet marts 2013.

Et veltilrettelagt studiebesøg med vekselvirkning mellem skolebesøg og oplæg ved og dialog med AVID-centerets medarbejdere og ledelse gav os et unikt indblik de metoder og den systematik, der udgør fundamentet i programmet, og i den betydning programmet har mht. at gøre børn og unge fra uddannelsesfremmede miljøer over hele USA til mønsterbrydere.

Især det forhold, at AVID arbejder systematisk med at lære børn og unge, hvordan man lærer, så de bliver bevidste om dette og kan bruge det i såvel ungdomsuddannelser som i videregående uddannelse, gjorde stort indtryk. Børnene og de unge fik systematisk hjælp til at forstå skolens koder både mht. sprog og

forventninger. I Danmark har vi talt meget om betydningen af at lære at lære, men ikke udviklet en sammenhængende og progressiv systematik for at støtte elever, hvis forældre ikke kan vejlede dem i skolearbejdet. Når man har set AVID-programmet i funktion og studeret resultaterne, kan man ikke lade være at tænke, at det kan være nøglen til at løfte de unge, der ikke magter at gennemføre en ungdomsuddannelse.

For studiegruppen blev observationerne og dialogen med elever, lærere og ledere en øjenåbner, der fejede langt de fleste forbehold til side. Det blev et spejl, der viste os, hvordan tavs viden og udtalte forventninger i det danske skolesystem fungerer som en sorteringsmekanisme – et forhold, der er blevet meget tydeligere for os efter hjemkomsten, og som giver os et grundlag for at hævde, at AVID-programmet rummer et stort potentiale for at medvirke til mønsterbrydning i det danske skolesystem.

Karen Leth
Skoleleder

Studiegruppen bestod af:

Lærer og matematikvejleder Elizabeth Sørensen

Lærer og læsevejleder Per Steiner

Lærer og SSP-medarbejder Kim Rasmussen

Lærer og elevrådskontaktlærer Lousie Mørch

Souschef og pædagogisk leder Lise Velin

Skoleleder Karen Leth, der også har været tovholder på projektet

Konsulenter fra UCC's afdeling for Forskning, Udvikling og Internationalisering

Indholdsfortegnelse

Resume	7
1 Indledning	9
2 Præsentation af AVID	11
2.1 Det amerikanske uddannelsessystem i overblik	14
2.2 United States of America: structure of the education system	15
2.3 De 11 'essentials'	17
2.4 De 11 'essentials' i skematisk form	17
3 Sammenlignende iagttagelser af AVID i praksis	21
3.1 Organisering i AVID Elective	21
3.1.1 AVID-undervisningen	22
3.1.2 'Tutorials'	22
3.2 Metoder.....	24
3.2.1 WICOR	25
3.2.2 Den sokratiske metode	26
3.2.3 Cornells noter	27
3.3 Tutorer som rollemodeller	28
3.4 Anerkendelse af eleverne.....	28
3.5 AVID-lærerens rolle	29
3.6 Organiseringen af AVID på skoleniveau – 'site teams'	29
3.7 Lærernes samarbejde	31
3.8 Lærerens lokale	31
3.9 Test og karakterer	32
3.10 Kriterier for udvælgelse af elever til AVID.....	32
3.11 Fastholdelse	33
3.12 Forældrenes rolle.....	34

4	Paralleller og udfordringer i forhold til implementering af AVID i en dansk skolekontekst.....	35
4.1	Paralleller og udfordringer mellem de 11 'essentials' og en dansk skolekontekst	36
4.2	Diskussion af udvalgte temaer vedrørende anvendelse af AVID i en dansk skolekontekst	39
4.2.1	<i>Læringssyn</i>	39
4.2.2	<i>Elevens adgang til understøttende og særligt tilrettelagt undervisning</i>	39
4.2.3	<i>Organisering i klasser og hold</i>	40
4.2.4	<i>Struktur</i>	40
4.2.5	<i>De fysiske rammers betydning</i>	41
4.2.6	<i>Uddannelsesparathed</i>	41
	Konklusion og mulige scenarier	43
	Vilkår for implementering	43
	Scenarier	44
	AVID-inspireret udskolingsmodel på Katrinedals Skole	45
	Er AVID svaret på alle uddannelsesmæssige udfordringer?	46

Resume

Denne rapport handler om det amerikanske 'College Readiness Program' AVID. Programmet er udviklet som en metode med det specifikke formål at støtte unge fra uddannelsesfremmede miljøer i at overvinde uddannelsesmæssige barrierer og give dem forudsætninger for at tage en uddannelse. Programmet tilbyder praksisanvisninger til en sammenhængende indsats med henblik på at understøtte et skolemæssigt løft til sin målgruppe. Programmet består af 11 centrale komponenter „11 essentials”, som alle skal integreres i skolens praksis for at opnå de resultater, der er opnået i USA. De 11 komponenter afspejler den metodiske tænkning, læringssynet samt de organisatoriske forhold som rekruttering af elever og implementering af programmet. Omdrejningspunktet for programmet er at skabe læring hos eleverne som resultat af deres egen indsats og at støtte dem heri gennem arbejdet med at anvende en række konkrete redskaber til at lære at lære og til at forstå skolens og uddannelsessystemernes koder. Programmet har en hensigt om at skabe motivation gennem de resultater, anvendelsen af de metodiske læringsredskaber kan give. Når eleverne erfarer, at de bliver bedre til at lære, øges deres motivation for at yde en større indsats. Endvidere har programmet en social komponent, hvor der arbejdes med elevernes kompetencer i at samarbejde omkring læring, og en identitetsmæssig komponent, der understøtter elevernes oplevelse af tilhørsforhold til netop den gruppe, der har det til fælles, at de gerne vil være uddannelsesmæssige mønsterbrydere.

Rapporten er resultat af arbejdet i en projektgruppe på Katrinedals Skole. Gruppen har undersøgt AVID gennem litteraturstudier og gennemført en studietur til San Diego, hvor AVID-organisationen har hovedsæde. Her er AVID's skolemæssige praksis blevet studeret, observeret og analyseret.

Projektgruppens arbejde havde til formål at undersøge:

- Dels hvad AVID-programmet er. Hvori består programmets grundlæggende antagelser, teorier og praksisforslag.

- Dels om programmet kunne være et relevant bud på, hvordan der på dansk grund kan arbejdes med at give børn fra uddannelsesfremmede miljøer en håndsrækning til at klare deres skolemæssige udfordringer.

Rapporten er disponeret i forlængelse af arbejdets formål: Efter en kort indledning gives en præsentation af AVID-programmet (Kapitel 2). Der gives et hurtigt indblik i programmets teoretiske og metodiske grundlag samt i programmets forankring i den amerikanske skolekontekst. Dernæst følger en sammenlignende analyse (Kapitel 3), hvor hovedtræk fra AVID-programmet holdes op mod forhold i den danske folkeskole. Dette gøres med henblik på at vurdere mulighederne for at implementere programmet eller dele heraf i Danmark. I forlængelse heraf rejses, i Kapitel 4, en række tematiske diskussioner af de forhold, som i særlig grad trænger til afklaring, såfremt man vælger at søsætte AVID i en dansk skolekontekst. Kapitel 5 udgør rapportens afsluttende kapitel og skitserer to mulige scenarier for implementering i Danmark.

1. Indledning

Denne rapport er resultatet af et udredningsprojekt, som blev gennemført i perioden december 2012-juni 2013 i et samarbejde mellem en projektgruppe på Katrinedal Skole og UCC. Formålet med projektet var at studere det amerikanske AVID-program med henblik på at afsøge muligheder for en implementering i København.

Rapporten bygger på arbejdet i en studiegruppe bestående af skolelederen, souschefen samt fire af skolens udskolingslærere. Endvidere var to konsulenter fra UCC's Afdeling for Forskning og Udvikling tilknyttet. I studiegruppen blev der gennemført en studiekreds, hvor AVID blev undersøgt gennem litteraturstudier, og der blev gennemført en studietur til San Diego med henblik på at få kendskab til, hvordan der arbejdes med programmet i praksis. Her blev gruppen præsenteret for en række oplæg og præsentationer fra personalet på AVID's hovedkontor i San Diego, og der blev arrangeret skolebesøg på certificerede AVID-skoler i området. Her blev der lejlighed til at observere undervisning, ligesom der var mulighed for at stille spørgsmål og for at samtale med såvel skoleledere som lærere og elever.

Det gennemgående formål med arbejdet i studiegruppen var at undersøge og analysere AVID-programmet ud fra en dansk optik for derudfra at vurdere dets anvendelighed i en dansk kontekst. Rapporten er således baseret på studier af AVID-programmet og dets teoretiske afsæt, på læsning af effektstudier af programmet og på informationer videregivet af AVID-organisationens medarbejdere. Endvidere indgår noter fra observationer af undervisning på AVID-skolerne og fra samtaler med såvel elever som lærere og ledelsespersoner på de besøgte skoler.

Rapporten indeholder en præsentation af, hvad AVID er, som det skrives frem i litteraturen, og relateret til det amerikanske uddannelsessystem (kapitel 2). Herefter følger en præsentation af, hvad projektgruppen har iagttaget på studieturen (kapitel 3)

og dernæst en række diskuterende tematiseringer. Disse er frembragt gennem en analyse af såvel litteraturstudier som iagttagelser fra studieturen og antages at være relevante i forbindelse med en eventuel implementering af AVID i en dansk kontekst (kapitel 4). Rapporten slutter af med en præsentation af mulige scenarier for inddragelse af AVID i Københavns kommunes skolevæsen (kapitel 5).

2. Præsentation af AVID

AVID er et program, der er udviklet med den hensigt at støtte unge fra uddannelsesfremmede miljøer i at fortsætte i uddannelsessystemet efter afslutning af den obligatoriske skolegang. Det er et såkaldt 'College Readiness Program', som er specifikt indrettet på at yde støtte til potentielle mønsterbrydere i forhold til uddannelse og har dermed det hovedsigte at skabe af social mobilitet gennem uddannelse. Programmet lægger sit fokus på at skabe en struktur, en rammesætning og et skolemiljø, der beforder elevernes læring gennem et fokus på studievaner, læringsmiljø og læreprocesser.

AVID er en forkortelse for **Advancement Via Individual Determination** og er oprindeligt søsat i 1980 af Mary Catherine Swanson. Swanson var faggrubeleder i faget engelsk på en high school i Californien og udviklede AVID som reaktion på et føderalt regeringspålæg om at ændre indskrivningen af elever i high schools, med henblik på at elevklientellet på den enkelte skole ville blive mere blandet. Et tiltag, som kendes bredt under betegnelsen 'Desegregation busing' eller blot 'busing'. Swansons skole skulle efter vedtagelsen af omfordelingen modtage en stor gruppe elever fra uddannelsesfremmede miljøer, og hun nærede bekymring for, hvordan de skulle klare sig i det forholdsvis højtpræsterende miljø på hendes skole. Mary Catherine Swanson udviklede altså AVID programmet med henblik på at støtte elever fra uddannelsesfremmede miljøer, som hendes skole havde fået til opgave at modtage og servicere. Således skriver programmet sig ind i amerikanske uddannelsestraditioner i almindelighed og organiseringen af undervisningen på high school-niveau i særdeleshed.

AVID-programmet er vokset fra blot at være et lokalt projekt på Swansons egen skole i 1980'erne til i dag at tage afsæt i en medlemsorganisation, der varetager udbredelsen af programmet, og for hvem det er lykkedes at gøre programmet

landsdækkende med igangværende implementering på knapt 4.500 skoler i USA og i en række lande udenfor USA¹.

Programmet har ligeledes udviklet sig fra alene at være orienteret mod elever på high school-niveau til nu også at rumme materiale, metoder og anvisninger, der er rettet mod såvel junior high school som grundskolens yngste klasser. Væksten i antallet af tilsluttede skoler skal blandt andet ses i forlængelse af publiceringen af en række lovende resultater, som eksempelvis afrapporterer højere gennemførelsesfrekvens for high school-elever og højere tal for indskrivning på college blandt elever, som har deltaget i AVID-programmet².

AVID programmet er teoretisk inspireret af den canadisk-fødte psykolog Albert Bandura og skal støtte eleverne i at udvikle *mestringsforventninger* ved at tilbyde *rollemodeller* til positiv identifikation samt ved at arbejde med *kognitive skemaer og strukturer* til støtte for elevernes bevidstgørelse om egne læreprocesser og egne præstationer. Banduras begreber indgår som integrerede bestanddele i AVID-programmet og kan genkendes i flere af programmets delkomponenter. Sammenlagt fungerer inspirationen fra Bandura som et underliggende teoretisk grundlag for, hvordan der kan skabes og vedligeholdes motivation blandt eleverne gennem høje forventninger, gennem arbejdet med understøttende strukturer for etablering af gode arbejdsvaner og gennem et systematisk arbejde med AVID-fællesskabet, der blandt andet tilbyder positive rollemodeller og en tydelig fælles fortælling om at være mønsterbrydere.

I praksis er AVID-programmet forankret i elleve såkaldte 'essentials', der angiver de væsentligste rammebetingelser for det pædagogiske arbejde med programmet. Disse præsenteres ne-

---

¹ http://www.avid.org/abo_whatisavid.html

² 2006: Journal of Education for Students Placed at Risk, 11(1), 57 – 73.

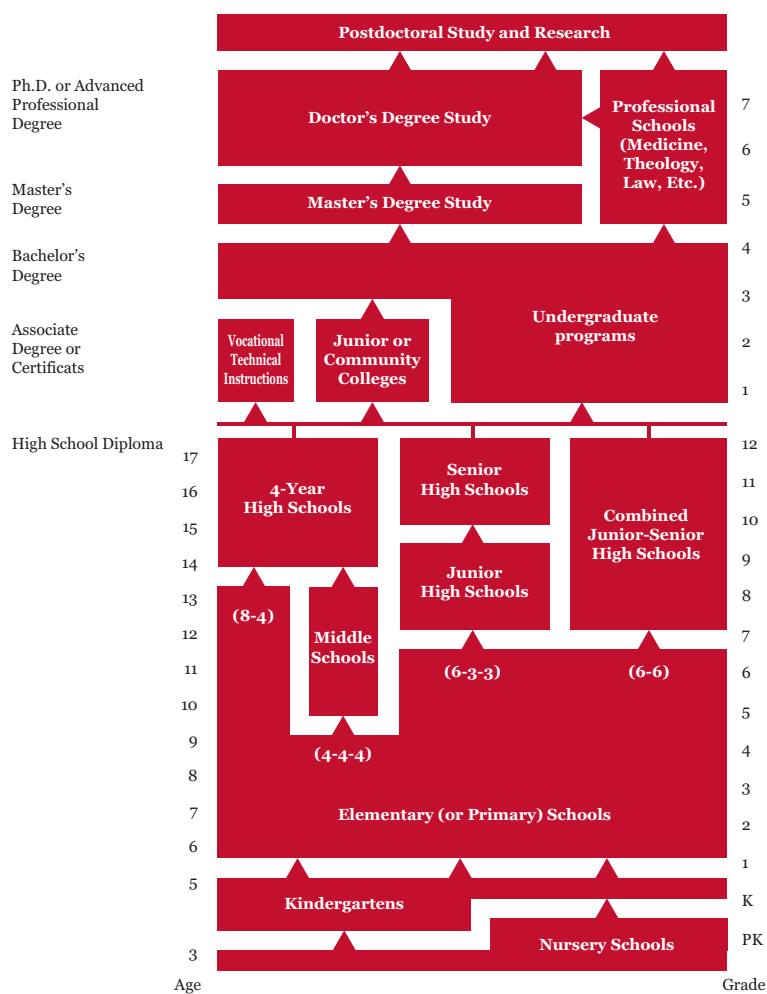
denfor i skematisk form med en række uddybende kommentarer til deres indhold og betydning.

AVID er et program, som elever kan optages i efter ansøgning. Kriterier for optagelse er, at eleven er motiveret for uddannelse, befinder sig i det faglige mellemområde og potentielt kan blive en uddannelsesmæssig mønsterbryder i sin familie. Der lægges vægt på høje forventninger til elevernes indsats såvel som resultater, og der arbejdes systematisk med arbejdsvaner, studieteknik og eksamensteknik. Ligeledes indgår et systematisk arbejde med at styrke elevernes kompetencer i at undersøge problemstillinger, stille spørgsmål og samarbejde. Et vigtigt led heri er at tilbyde en målrettet sproglig træning, hvor der arbejdes med elevernes ordforråd og brug af begreber, med deres kompetencer i argumentation og med en generel sproglig bevidstgørelse, der støtter dem i at forstå og håndtere de særlige uddannelsesmæssige koder. Da der er tale om et 'College Readiness Program' arbejdes der ligeledes i forlængelse af et eksplicit mål om at forberede eleverne bedst muligt til at kunne gennemføre en uddannelse på collegeniveau. Den oprindelige udgave af AVID er udviklet til undervisning på det fireårige high school-niveau, hvor elevernes alder er 14-17 år. Programmet er på dette niveau designet til at være integreret i den almindelige måde at organisere undervisning på for denne aldersgruppe i USA. Alle eleverne følger her undervisningen i seks fag ad gangen, og deres skema rummer hver dag en lektion eller et modul i hvert af disse seks fag. Den enkelte elev er tilmeldt netop seks fagmoduler på et niveau, som passer til hans/hendes ønsker og faglige formåen. Indenfor rammerne af dette system udgør AVID et tilvalgsfag blandt flere mulige, men har altså den særlige præmis, at indskrivning forudsætter godkendelse efter ansøgning. I denne organisering vil eleven på et AVID-tilvalgshold mødes med hinanden og deres AVID-lærer til undervisning én gang om dagen. I de øvrige timer vil de indgå på andre hold og i andre konstellationer sammen med skolens øvrige elever.

2.1. Det amerikanske uddannelsessystem i overblik

Nedenfor er gengivet en model, der viser de forskellige dele af skole- og uddannelsessystemet i USA. Den lovpligtige skolealder og antal obligatoriske skoleår varierer i de forskellige stater, men for de flestes vedkommende slutter den obligatoriske skolegang med udgangen af high school (12. klasse), hvor eleverne er 17 år. Målsætningen for AVID er at støtte elever i den obligatoriske skolegang til at blive optaget på og gennemføre et fireårigt collegeforløb, et såkaldt undergraduate-program, der slutter af med tildelingen af en bachelorgrad.

2.2. United States of America: structure of the education system

Kilde: U.S. Department of Education & NCES, 2001.

Når eleverne optages i AVID-programmet, får de AVID som tilvalgsfag og kommer på et hold, der her vil blive betegnet som

AVID-tilvalgshold³. Undervisningen på dette hold er opdelt i henholdsvis AVID-undervisning, som varetages af de uddannede AVID-lærere tre dage om ugen (mandag, onsdag og fredag), og de såkaldte 'tutorials' (tirsdag og torsdag). Under AVID-'tutorials' skal eleverne øve og praktisere de strategier, færdigheder og metoder, de har fået præsenteret i AVID-undervisningen, og netop disse 'tutorials' udgør en central komponent i programmet og vil blive beskrevet mere detaljeret i næste kapitel.

Man kan forstå AVID programmet som en systematisk træning i at blive en dygtig elev/studerende, der har overblik over sin egen tilegnelses- og læreproces, og som forstår at søge hjælp på en konstruktiv måde. Programmet rummer anvisninger og vejledning til lærerne i, hvordan de skal tilrettelægge undervisningen med henblik på at styrke elevernes studievevaner.

Som støtte for denne træning indgår en ganske bestemt måde at organisere undervisningen på (WICOR) (s.25) ligesom der arbejdes med en ganske bestemt måde at tage notater på (Cornell Notes). Endelig indgår en gennemgående eksplicitering af faglige og kognitive kompleksitetsniveauer, der grundlæggende er baseret på Blooms taksonomi⁴. I selve AVID-undervisningen, som finder sted tre gange om ugen, indgår gennemgangen af de forskellige arbejdsmetoder og angrebsvinkler samt et arbejde med elevernes forståelse af forskellige taksonomiske niveauer. Eleverne øver efterfølgende disse metoder i de såkaldte AVID-'tutorials', der finder sted to gange om ugen. I AVID-tilvalgsholdene fokuseres der således på at opøve eleverne i anvendelsen af en række værktøjer og metodologier for læring, ligesom programmet tilbyder lærerne en række fremgangsmåder til at fremme sådanne mål. I skolernes arbejde med at blive certificeret som AVID-skole

3 I AVID betegnes det Elective Class, men her er det oversat til AVID-tilvalgshold, hvor man som elev vælger det på linje med andre fag.

4 Benjamin Bloom formulerede i 1956 et klassifikationssystem til beskrivelse af kompleksitetsniveauer i læringsmål. Systemet benævnes Blooms taksonomi og beskriver en hierarkisk orden for læringsmål, der går i trin fra det mest enkle (at kunne huske eller gengive viden) til det mest komplekse (kritisk vurdering og argumentation).

indgår tillige et arbejde, der er rettet mod at udbrede anvendelsen af de nævnte værktøjer, metoder og læringsstrategier, så de indgår mere bredt i al undervisning på skolen.

2.3. De 11 'essentials'

Som et værktøj for implementering og certificering af en skole som AVID-skole har AVID-organisationen formuleret elleve centrale komponenter, der skal tages højde for, når en skole vil udarbejde sit AVID-program. For at en skole kan opnå certificering som AVID skole, skal den dokumentere, at de elleve komponenter er integreret i skolens praksis. Beskrivelsen af de elleve komponenter kan dermed give et billede af, hvad programmet rummer. Nedenfor er givet et skematisk overblik over de elleve komponenter, som de er formuleret af AVID-organisationen (venstre kolonne) og med beskrivende kommentarer til, hvordan hver enkelt komponent kan forstås med danske begreber (højre kolonne).

2.4. De 11 'essentials' i skematisk form

1	Rekruttering af elever, der kan få udbytte af programmet	Konkret betyder det, at elever kun optages på AVID-hold efter ansøgning. Kriterier for optagelse er, at de skal være motiverede, bakked op hjemmefra og befinde sig fagligt i middelloområdet. Der er med andre ord tale om et program, hvor målgruppen er elever med potentiale for at blive mønsterbrydere. Her skal det bemærkes, at programmet netop er et 'College Readiness Program' og altså eksplicit er orienteret mod forberedelse til videre uddannelse.
2	Frivillig deltagelse for elever såvel som undervisere	Vurderingen er, at skoler vil kunne opnå succes med implementering af AVID-programmet, hvis deltagelsen er frivillig for elever og lærere og kan implementeres på skoler og af lærere, der er motiverede for at gå ind i arbejdet.
3	Forpligtelse vedrørende fuld implementering	Hermed menes, at AVID-tilvalgsholdet ligger indenfor rammerne af den almindelige skoledag, og at undervisningen løber over hele skoleåret. Endvidere forudsætter det, at der både indgår AVID-undervisning og AVID-'tutorials' samt individuel støtte og studie- og uddannelsesvejledning.

4	En ambitiøs og udfordrende læreplan for AVID-eleverne	Overordnet afspejler denne komponent, at der stilles høje forventninger til de elever, som indskrives på et AVID-tilvalgshold. De forventes at vælge deres fagkombination, så den udfordrer dem maksimalt, og også så den giver dem de relevante forudsætninger for videre uddannelse. I det amerikanske high school-system er der et stort udbud af fag og moduler på forskellige niveauer. Disse udløser forskellige 'credits', der kan forstås som studiemæssige point. Hvis eleven skal på college efter high school, gælder bestemte krav om fag og pointsaldoer. Et 'College Readiness Program' er derfor orienteret mod, at eleverne skal opnå de relevante 'credits', og denne komponent skal forstås som udtryk for denne forpligtelse.
5	Skrivning og læsning er i fokus i al AVID-undervisning	Punkterne 5, 6 og 7 udgør tilsammen det centrale AVID-koncept: WICOR (Writing, Inquiry, Collaboration, Organization, Reading). Der findes en del materiale med fastlagte fremgangsmåder og procedurer for dette arbejde, der kan tilpasses og benyttes i den faglige undervisning i alle fag. Heri indgår tillige undervisning i at anvende Cornell noteteknik.
6	Undersøgelleskompetence indgår som fokus i al AVID-undervisning	Undersøgelleskompetencen understøttes bl.a. gennem anvendelsen af Cornell-teknikken, der bruges i alle fag. Noter tages på et ark papir, som er indrettet med flere funktionsopdelte søjler. Der indgår en søjle, hvor eleven skal skrive spørgsmål til stoffet. Endvidere arbejdes der med undersøgelseskompetencen i de såkaldte sokratiske seminarer, hvor en gruppe elever i fællesskab endevender en problemstilling med relation til den faglige undervisning.
7	Samarbejde indgår som fokus i al AVID-undervisning	Eleverne opfordres gennemgående til at gå sammen omkring løsning af deres opgaver, ligesom de opfordres til at hjælpe og søge hjælp hos hinanden. Samarbejdskompetencer opøves tillige gennem anvendelse af konkrete samarbejdsmodeller og -strukturer, ligesom samarbejde indgår som det bærende princip i de to ugentlige øvelsestimer kaldet 'tutorials'.
8	Eleverne har adgang til uddannede tutorer	I programmet indgår en del komponenter, der vedrører positive rollemodeller. Her spiller tutorerne en vigtig rolle, idet de primært rekrutteres blandt tidligere AVID elever, der er i gang med en collegeuddannelse. De kan dermed fungere som rollemodeller og være eksempler på, hvor langt man kan nå som AVID-elev. Tutorerne søges ligeledes rekrutteret med blandet køn og etnicitet, da man har erfaring for, at det har betydning for den enkelte elev at kunne identificere sig maksimalt med såvel undervisere som tutorer.

9	Monitorering af elevernes fremskridt	Resultaterne af de tests, eleverne gennemfører, skal indrapporteres til AVID-organisationen. Herigennem bliver det muligt for organisationen at foretage en generel monitorering af resultaterne af programmet på landsplan, ligesom den enkelte skoles resultater kan gøres til genstand for tilbagemelding og vejledning med forslag om tiltag, der er tilpasset lokale udviklinger og udfordringer. Testning og tilbagemelding herom til den enkelte elev indgår også som en vigtig del af arbejdet med at bevidstgøre eleverne om deres studievaner og læring.
10	Tilstrækkelige ressourcer til støtte for programmet	Heri indgår eksempelvis en plan for uddannelse af de deltagende lærere og det lokale AVID-team i en række kurser og trin, som dækker såvel professionel udvikling som kompetencer i udformning og udvikling af lokale læseplaner. Ligeledes skal skolen anskaffe de relevante materialer, der skal bruges til den praktiske del af implementeringen, ligesom der skal afsættes ressourcer til ansættelse af tutorer.
11	Etablering af et skolebaseret AVID-team	Det anses for at være helt centralt for succes med implementering af AVID på en skole, at der er et engageret team, der har adgang til kurser, sommerskole og online-ressourcer, som stilles til rådighed af AVID organisationen. Ligeledes er det afgørende, at der gives lokale arbejdsbetingelser, der kan fremme interessen og lysten til at inddrage AVID komponenter i alle skolens undervisningsfag. Derudover skal der skabes betingelser for arbejdet med at opbygge et narrativ blandt eleverne om AVID som et særligt fællesskab, der kan understøtte oplevelsen af identitet netop gennem deres tilhørsforhold til AVID-tilvalgsholdet og til AVID-gruppen i dens helhed.

Den grundlæggende strukturelle ramme for programmet er fastlagt centralt fra AVID's hovedcenter i San Diego. Arbejdet på skolerne bliver fulgt tæt af organisationen med henblik på at samle erfaringer fra praksis og med henblik på løbende at holde materialer og anbefalet praksis ajour med generelle udviklingstendenser i uddannelsessystemet. Intentionen er, at AVID løbende udvikles i det daglige gennem et fokus på praksis og gennem løbende evalueringer. På den måde fastholdes et samspil mellem AVID-organisationen og de deltagende skoler, hvor principper og anbefalinger udføres i praksis. Samtidig sikres det, at der arbej-

des med implementeringen af AVID's undervisningsprincipper på en ensartet måde, der over tid løbende undergår udvikling, raffinering og forandring. Alt sammen med et gennemgående fokus på udviklingen af en undervisning, der aktiverer eleverne og samtidig giver dem redskaber til at styre og styrke deres egen læring.

3. Sammenlignende iagttagelser af AVID i praksis

I det følgende vil de forskellige principper og dele af praksis blive præsenteret i forlængelse af iagttagelser og opmærksomhedspunkter, der hidrører fra studieturen. Det betyder, at temaerne repræsenterer det projektgruppen har set i AVID gennem en optik, der tager afsæt i traditioner i dansk skoletænkning. Der er udvalgt det, som for projektgruppen forekom særligt iøjnefaldende som inspiration eller i sammenligning med danske skoleforhold. Det drejer sig for det første om undervisningens organisering og afsættet i WICOR, som vi har forstået som en gennemgående model for læring. For det andet drejer det sig om de såkaldte 'tutorials', som har fokus på anvendelsen af WICOR-strategierne til brug for den mere konkrete læring i skolens fag. Gennem iagttagelserne fra studieturen er AVID-programmet kommet til at fremstå som en måde at tænke og organisere eleverens læring på, hvor eleven gøres til den centrale aktør i egen læreproces, guidet af skolens lærere og rammesat indenfor et sæt af metoder til og strategier for læring. Målet er, at eleverne lærer at arbejde systematisk med fagene, at de lærer færdigheder som læsning og skrivning, at de lærer at forholde sig kritisk og analyserende samt er trygge ved at stille spørgsmål, når der er noget, de ikke forstår. WICOR er det overordnede arbejdsredskab for læringen, og træningen i de enkelte teknikker er indrettet som en støtte herfor. Dette understøtter en erfaringsdannelse hos eleverne om, at man godt kan lære vanskeligt fagligt stof, hvis man gerne vil, og at det er i orden ikke at kunne det hele eller forstå alt med det samme. På den måde arbejdes der målrettet på, at eleverne netop skal erfare, at de kan komme om på den anden side af en forståelsesbarriere og dermed opnå større tillid til deres egen mestring.

3.1. Organisering i AVID Elective

Som beskrevet tidligere udmøntes AVID-programmet gennem det daglige AVID-modul, som AVID-eleverne har i deres skema som tilvalgsfag. Her modtager den enkelte AVID-elev den daglige undervisning på sit AVID-hold. Undervisningen fordeler sig

her med AVID-undervisning forestået af AVID-læreren, mandag, onsdag og fredag, mens AVID-modulet de to andre dage bruges på 'tutorial'. En 'tutorial' kan forstås som den praktiske øvelse i at anvende AVID-metoderne i et gruppearbejde og under medvirken af de ansatte tutorer. 'Elective Class' er som sagt et tilvalgsfag, der snarere end med et fagligt pensum arbejder med et metodepensum. Undervisning og øvelsesmoduler er indrettet på at gøre eleverne fortrolige med deres egne læreprocesser og i at give dem en metodisk sikkerhed i at tilrettelægge disse med brug af de præsenterede metoder.

3.1.1 AVID-undervisningen

Vi fik ikke lejlighed til at observere AVID-undervisning, idet vore skolebesøg faldt på en tirsdag og en torsdag, hvor der afholdes 'tutorials'. Men under skolebesøg og ved gennemsyn af undervisningsmaterialer fra hovedkontoret fik vi indtryk af, at undervisningen består af varierede aktiviteter forestået af den ansvarlige AVID-lærer, der dels består af konkret gennemgang af de forskellige strategier og metoder, som eleverne skal tilegne sig, dels af mere fællesskabsskabende teambuilding-aktiviteter og endelig af den målrettede uddannelsesorientering og -vejledning.

3.1.2. 'Tutorials'

De to ugentlige 'tutorials' foregår på AVID-tilvalgsholdet og under ledelse af ansatte tutorer. Hver elev skal møde op til 'tutorial' med sine Cornell-noter, der dokumenterer dennes arbejde med et bestemt stof og angiver hvor i processen, han/hun er løbet ind i problemer. Det skal ligeledes fremgå, hvad han/hun har gjort sig af tanker omkring problemets løsning. Arbejdet i 'tutorial' tager afsæt i elevernes noter, som bliver gjort til genstand for et problemløsende gruppearbejde. Eleverne er delt i grupper à 5-7 elever, der sammen med en tutor gennemarbejder de konkrete problembeskrivelser, eleverne har med sig, og som er beskrevet og dokumenteret på deres arbejdsark. Sammen med gruppens tutor arbejdes der i fællesskab med løsningen af så mange af de

medbragte problembeskrivelser, som kan nås. Hele forløbet kan ses som en eksemplarisk praktisering af, hvordan man arbejder systematisk og problemløsende.

Til de to ugentlige 'tutorials' er der altså ansat 5-6 tutorer pr. AVID-hold. Disse arbejder med hver deres gruppe ved en lille tavle, hvor elevernes arbejdsopgaver gennemgås. Holdets AVID-lærer er også til stede for at kunne vejlede tutorerne, før tutorarbejdet går i gang. Forinden har tutorerne fået de spørgsmål, som eleverne ud fra deres Cornell-noter har stillet, og de planlægger sammen med læreren, hvordan eleverne skal fordeles i grupper ud fra de spørgsmål, der er stillet. Det betyder, at én gruppe elever eksempelvis arbejder med ligninger, en anden arbejder med historie osv. Tutorerne arbejder ud fra samme model som lærerne, dvs., de hjælper eleverne med at finde frem til, hvordan de selv kan løse deres problem, men tilbyder ikke konkrete svar på deres spørgsmål.

De 'tutorials', vi iagttog under skolebesøgene, fungerede bemærkelsesværdigt. Hver af grupperne på 5-7 elever arbejdede i fællesskab med løsningen på et stykke skolearbejde, som én af eleverne præsenterede ud fra sit papir. Eleven gennemgik først, hvordan han eller hun havde arbejdet med stoffet, og hvad det var for et problem, han eller hun var løbet ind i. Med afsæt heri, stillede gruppens øvrige medlemmer spørgsmål til, om den pågældende elev havde tænkt på bestemte angrebsvinkler, eller de kom med ideer til, hvordan man kunne komme videre. Det var imponerende at se den fælles opmærksomhed og koncentration omkring arbejdet med at finde frem til løsninger på de præsenterede problemstillinger. Ligeledes var det interessant at iagttage elevernes arbejde indenfor rammerne af det "rum" i klasserummet, der blev skabt gennem møbleringen omkring deres egen lille tavle. Her blev der fokuseret på problemløsning i det mindre forum, men alligevel styret af den metodiske fremgangsmåde, de havde lært på deres AVID-tilvalgshold.

Ved de efterfølgende samtaler med eleverne kunne disse bekræfte projektgruppens iagttagelser af, at arbejdet i 'tutorial'-grupperne virkede meget læringsfremmende. Flere elever nævnte netop 'tutorials' som en af de komponenter i AVID-programmet, de fik mest ud af.

Point Of Confusion

Arbejdet i 'tutorial'-grupperne tager afsæt i de deltagende elevs arbejdsark og med fokus på deres såkaldte 'Point Of Confusion'. Netop dette 'Point of Confusion', som forkortes POC, er et centralt omdrejningspunkt for træningen i at varetage sine egne læreprocesser. Eleverne øver sig i at rette deres opmærksomhed på hvor i læreprocessen, de går i stå eller støder ind i noget, de finder svært. Meningen er, at eleverne skal blive dygtige til at beskrive deres egne studieaktiviteter og problemområder for dernæst at lære strategier til, hvordan de kan arbejde med at overvinde vanskelighederne. På den måde giver arbejdet i de to ugentlige 'tutorials' eleverne konkrete erfaringer omkring overvindelse af vanskeligheder i en læreproces, som de også kan trække på, når de arbejder alene. Eleverne kan også rette deres opmærksomhed mod noget, de undrer sig over, eller ting, de kan blive klogere på, hvis de ikke er løbet ind i specifikke barrierer for at komme videre.

3.2. Metoder

I det følgende skal de konkrete strategier for læring, som eleverne lærer at anvende, beskrives mere konkret og detaljeret. De forskellige værktøjer, der indgår i programmet, udgør forskellige aspekter af samme grundlæggende læringsmodel, der har sigte på at give eleverne redskaber til at tage vare på og styre deres egne læreprocesser gennem egenaktivitet. Dermed indgår også et arbejde med at styrke elevernes tillid til, at de kan overvinde læringsmæssige barrierer, som opstår, når de konkret erfarer, at det sker, når de anvender systemets metoder. Således er en væsentlig del af AVID baseret på en tydelighed i metoden for såvel elever som lærere.

3.2.1. WICOR

AVID er som nævnt bygget op omkring læringsmodellen WICOR (Writing, Inquiry, Collaboration, Organization og Reading to Learn). Det er den model, der refereres til i essential 5, 6 og 7, og AVID-organisationen kalder selv modellen for AVID's 'Foundation for High Engagement, Teaching and Learning'⁵.

Writing står for vigtigheden af, at eleverne lærer at skrive. Tanken er, at eleverne lærer gennem en skriveproces, og at det at kunne skrive og opbygge en tekst er en væsentlig studiemæssig kompetence. Fx lærer eleverne at skrive noter dagligt, og de lærer, hvordan de kan bruge disse noter.

Inquiry kan oversættes til undersøgelseskompetence og sætter fokus på kritisk og analytisk tænkning, som anses for at være en vigtig generel kompetence, og særlig vigtig hvis man skal videre på college. Eleverne trænes i at stille spørgsmål – dels i et kritisk undersøgende perspektiv, dels som et redskab for læring.

Collaboration er en arbejdsform, hvor der lægges vægt på, at eleverne arbejder sammen og lærer af hinanden. Det betyder, at undervisningen ofte organiseres ud fra forskellige samarbejdsmodeller, som fx Cooperative Learning-strukturer, der kan give anledning til at øve samarbejdsfærdigheder såvel som observation og feedback.

Organization sætter fokus på, hvordan eleverne holder orden i deres mapper og materialer. Der gives særskilte karakterer for orden i mapperne, og eleverne støttes generelt i at bruge organiseringen af materialer og deres arbejdsindsats som et aktiv i studieprocessen.

I AVID har alle eleverne en mappe, hvori noterne sættes ind efter

---

⁵ http://www.avid.org/dl/hed/hed_reviewofliterature.pdf

fag. Eleverne lærer helt fra de mindste klasser at organisere deres mapper og noter. Mapperne understøttes af læreren eller en tutor gennem feedback i forhold til, om eleverne har gjort deres arbejde, dvs. har taget noter og har lavet deres opsamlinger.

Reading to Learn kan som Writing betragtes som grundlæggende kompetencer, eleverne skal have, altså at kunne læse og skrive. Der arbejdes derfor målrettet med støtte til forbedring af elevernes læsning gennem konsekvent anvendelse af læsning og skrivning i alt skolearbejde. Eleverne får hjælp til at knække de koder, det kræver at kunne læse forskellige teksttyper, og støtte til at anvende relevante læsestrategier.

Disse fem grundlæggende principper er gennemgående i hele AVID-programmet og i undervisningen på AVID-holdene. Det synliggøres ved, at de rent fysisk er skrevet på plakater, der hænger i klasselokalerne, således at både elever og lærere retter deres opmærksomhed på dem. På samme måde er undervisningsmaterialet og undervisningen bygget op om de nævnte principper.

3.2.2. Den sokratiske metode

Betegnelsen henviser til den græske filosof Sokrates (469-399 f.v.t.), der blandt andet blev kendt for sine samtaler med den athenske befolkning under sine daglige spadsereture i byens gader. Hans tilgang var at agere fødselshjælper for andre menneskers tankemæssige udvikling, og det, som senere er blevet kendt som den sokratiske metode, består af teknikker til formulering af spørgsmål, som stimulerer modparten til at tænke selv. Den sokratiske metode i AVID praktiseres som en dialogmåde, hvor læreren bliver en samtalepartner, der sammen med eleven undersøger, hvordan et fagligt problem kan forstås, analyseres og løses. Dette gøres gennem en særlig spørgeteknik, hvor læreren ikke har svaret, men stiller enkle spørgsmål som: hvad er genstanden for problemet? Hvad kunne du gøre som det første? Hvor kunne du få mere viden om det? Osv. Læreren

bliver ikke kun en samtalepartner, men en coach, der guider og understøtter elevens læreproces og mulighed for at finde svar selv. Der gives derfor aldrig svar fra læreren. Ideen bag metoden er, at eleverne skal trænes i at finde ud af, hvordan de selv kan finde svarene, og stimuleres til at lære i klassefællesskabet. Samtidig lærer eleverne selv at skulle stille sokratiske spørgsmål og forholde sig kritisk og argumenterende. På denne måde bliver træningen under de såkaldte sokratiske seminarer også et element, der støtter elevernes kompetencer i at opbygge gyldige argumentationer, og dermed en relevant forberedelse til videre uddannelse.

3.2.3. Cornells noter

AVID omfatter en systematisk studietræning, herunder studietechnikker. En af de centrale teknikker er anvendelsen af Cornells notesystem, som Walter Pauk udviklede i 1950. Kort fortalt består systemet i at organisere sit notepapir i kolonner, hvor noterne i hver kolonne har et bestemt format eller taksonomisk niveau. Eleverne lærer at tage noter efter dette system i al undervisning og trænes tillige i at bruge deres noter. Noterne tages på et særligt ark og er delt i tre kolonner. Jf. illustration nedenfor. Den højre kolonne bruges til selve noterne. Den venstre kolonne anvendes til at skrive nøgleord eller spørgsmål undervejs, og nederst på siden er der en kolonne til at opsamle de vigtigste pointer. Eleverne skal så hurtig som muligt efter undervisningen udfylde den nederste kolonne. Det er også her, de skriver deres spørgsmål ned. Det vil sige det, de ikke forstod, eller det, de skal have hjælp til at forstå. AVID-læreren sørger så for, at undervisningen efterfølgende tilrettelægges således, at elevernes spørgsmål tages op, og de får hjælp af de andre elever, tutorerne eller lærerne til selv at finde gyldige svar. Det skaber med andre ord en opmærksomhed på, hvad den enkelte finder svært, og hvad man som elev kan gøre. Det er en problemløsningsmetode, som kan anvendes i alle typer af fag, og som er indrettet på at støtte elevens læreproces.

Og således indgår elevernes noter i det videre arbejde og bliver indarbejdet som et centralt værktøj for læring.

3.3. Tutorer som rollemodeller

I forlængelse af programmets forankring i Albert Banduras teori anses modellæring for en vigtig motivationsfaktor. Det er vigtigt, at de ansatte tutorer kan fungere som rollemodeller for AVID-eleverne. Derfor er det vigtigt, at tutorerne selv er mønsterbrydere og også meget gerne tidligere AVID-elever. På den måde kan de fungere som bekræftelse og inspiration for de elever, som netop kæmper for at overvinde uddannelsesmæssige barrierer.

Tutorerne er ældre elever eller collegestuderende, som er trænet i at hjælpe eleverne i AVID- holdene. De har selv været igennem AVID og har derfor erfaringer med metoderne, men deler også baggrund med AVID-eleverne, dvs., de er selv første generation, der er kommet i gang med en uddannelse og har kæmpet for at nå der til, hvor de er nu. Tutorerne er lønnede og har dette job ved siden af egen uddannelse. De fungerer derfor både som hjælpelærere og som rollemodeller for eleverne.

3.4. Anerkendelse af eleverne

I AVID arbejdes der med en skolekultur, hvor det er accepteret, at man gerne vil være dygtig og arbejde seriøst for at få udbytte af sin skolegang. Målet er videre uddannelse, og der skabes løbende opmærksomhed på dette mål. Det sker fx ved, at eleverne vælger, hvilke colleges de gerne vil gå på i fremtiden, og deres valg synliggøres på forskellig vis, fx gennem stjerner af karton, der hænger i klasselokalet påskrevet elevernes collegeønsker og med særlig markering af de mål, eleverne har nået. Der er et meget tydeligt fokus på disse mål, som italesættes, så meget som det er muligt. AVID-læreren og skolen gør det klart for eleverne, at de har forventninger til dem og tror på, at de kan nå deres mål, hvis de er motiverede og engagerede. AVID lærerne træner ikke kun eleverne i at stille spørgsmål, men også i at turde sige

højt, hvad de har svært ved. At se folk i øjnene og henvende sig til faglæreren, hvis de ikke forstår det, der bliver gennemgået. Således står det centralt at give eleverne positive erfaringer med at øge deres læring gennem de spørgsmål, de stiller, og at øge deres selvtillid gennem de erfaringer, de får omkring det at nå i mål med de opgaver, de arbejder med.

Læreren tror som udgangspunkt på, at alle AVID-elever kan lære det, de skal lære. Omgangstonen mellem lærere og elever er venlig og respektfuld, og der hersker en bemærkelsesværdig arbejdsro på holdene. Lærerne har jævnligt samtaler med eleverne om deres karakterer og præstationer og om, hvordan deres indsats og resultater harmonerer med målet om at komme på college. Der er særlig fokus på, at dialogen er anerkendende overfor eleven, idet det er en central pointe ved AVID, at man kommunikerer troen på den enkelte elev og de høje forventninger, der er til alle AVID-rekrutterede elever. Ligeledes er det en pointe, at der arbejdes med overskuelige og veldefinerede mål, som eleverne kender og kan forholde sig til.

3.5. AVID-læreren rolle

Ud over selve undervisningen og samarbejdet med tutorerne indtager AVID-læreren en rolle som uddannelsesvejleder og mentor for eleverne på AVID-holdet. Læreren varetager den løbende rådgivning og opfølgning på elevernes testresultater samt en mere løbende coachingrolle i forhold til orienteringen mod optagelse på college. AVID læreren er til stede i lokalet under de to ugentlige 'tutorials' og fungerer både her og mere generelt som vejleder for holdets tutorer.

3.6. Organiseringen af AVID på skoleniveau - 'site teams'

Den konkrete implementering af AVID programmet på skoleniveau foregår med afsæt i det såkaldte 'site team'. Teamet består af

en gruppe lærere, som har gennemgået et særligt kursus i AVID eller har udvist interesse for at blive involveret i arbejdet. I hovedsagen drejer det sig om at koordinere aktiviteterne på AVID-holdene og i at arbejde med at inspirere og motivere hele lærerstaben på skolen til at inddrage WICOR i deres undervisning. På nogle skoler varetages al undervisningen på AVID-holdene af en mindre gruppe lærere, der så træder ud af deres faglige undervisning og alene arbejder med AVID og dermed også er medlem af skolens 'site team'. På andre skoler er AVID-undervisningen fordelt på en større gruppe lærere, som kun har et enkelt AVID-hold og samtidig underviser i deres fag. Her vil 'site teamet' kunne sammensættes af repræsentanter fra flere faggrupper og dermed ikke kun af specialiserede AVID-lærere.

Uanset sammensætningen vil medlemmerne af 'site teamet' gennemgå særlige kurser i AVID-organisationen, som giver dem støtte og inspiration til deres koordinerende indsats. Det er 'site teams' ansvar at monitorere og supervisere hele lærerkollegiet i processen med at tilegne sig og anvende AVID-komponenter i undervisningen. Uanset om implementeringen af AVID foregår med afsæt i en lille gruppe, der påtager sig al undervisningen i tilvalgholdene, eller om flere lærere deler dette ansvarsområde, er implementeringen en langvarig proces. Processen bæres i høj grad igennem af de lærere, som har været på AVID's kurser, og som gennem deres engagement og samarbejde arbejder med at få anvendelsen af AVID-programmets principper til at brede sig som ringe i vandet til alle fagholdene.

'Site teamet' giver lærerkollegiet mulighed for faglig sparring og udvikling og arbejder med de nye AVID-lærere. Disse følges tæt af en person fra 'site teamet' såvel som af en koordinator fra AVID-organisationen. 'Site teamet' arrangerer også sociale events for eleverne i AVID-holdene, ligesom de varetager et brobygningsarbejde til de omkringliggende high schools og colleges, hvortil AVID-eleverne også kommer på besøg.

'Site teamet' fungerer også som kontaktpersoner til AVID-organisationen. På det centrale AVID-center udvikles løbende undervisningsmaterialer, som blandt andet er baseret på lærernes tilbagemeldinger. Lærerne og skolerne kan omvendt hente inspiration og support fra centret. Det kan fx være en e-learning platform samt summerschools, som afholdes hvert år som en løbende efteruddannelsesordning.

3.7. Lærernes samarbejde

I AVID er der opmærksomhed på og mulighed for, at lærerne kan gå i dialog med hinanden om praksis og didaktik. Lærerne har fx mulighed for at komme på besøg i hinandens undervisning. I AVID arbejdes der med åbne undervisningsrum, hvor man altid må være forberedt på, at en anden lærer kigger forbi. Der lægges således op til, at lærerne observerer hinandens undervisning for at få inspiration og for at lære af hinanden. Der lægges ligeledes op til, at undervisningen planlægges sammen med andre lærere, og det er derfor også udbredt, at AVID-lærerne i højere grad planlægger deres undervisning sammen.

3.8. Lærerens lokale

I en amerikansk skole har faglærerne et undervisningslokale som deres hjemområde, modsat den danske model, hvor klasselokalet udgør skoleklassens hjemområde. Læreren underviser i det samme lokale hele dagen, og eleverne kommer til lokalet, når de har timer i lærerens fag. Læreren indretter lokalet i forhold til sit fag, og dermed bliver det tydeligt, når man træder ind i lokalet, at en bestemt faglighed er i fokus her. Hver gruppe af AVID-elever kommer således også til undervisning i deres AVID-lærers lokale, hvor deres 'tutorials' også finder sted. Vi så her blandt andet et lokale, hvor læreren havde fyldt den ene væg med fotos af tidligere AVID-elever – angiveligt for at understøtte den fælles identitet omkring AVID. I flere lokaler så vi tillige plakater med angivelse af komponenterne i WICOR eller andre grafiske udlægninger af læseprocesser, angrebsvinkler eller

taksonomiske niveauer. Som vi kunne observere det, betyder det umiddelbart, at der er en anden ro fra timens start, da det ikke er en ny lærer, der hver time skal ind i elevernes klasselokale og skabe sig en position. Dette forhold ser ud til at være med til at sætte en dagsorden og regulere elevernes adfærd – der er ro og en parathed til undervisning, der gør det nemmere for læreren at fremtræde som en autoritet.

3.9. Test og karakterer

Test og karakterer er sædvanlige procedurer i det amerikanske skolesystem, og AVID-undervisningen retter i et vist omfang undervisningen mod disse tests som en slags delmål. Det er elevens karakterer, der er adgangsgivende i forhold til college og i forhold til stipendier, for de elever som har brug for økonomisk støtte. Det er derfor væsentligt, at de opnår gode resultater, hvis det afgørende mål skal nås. I AVID omtales det som at have fokus på det næste 'step'. Der gives standpunktskarakterer fire gange årligt, og disse bruges systematisk i samtalerne mellem AVID-læreren og eleverne i forhold til, hvor eleverne er i relation til det fælles mål. Hvilke karakterer, der giver adgang til college, er derfor en del af denne dialog med eleverne. Og således indgår den løbende testning af eleverne i den løbende vejledning omkring, hvad de skal fokusere på i deres studiearbejde, og hvordan de kan optimere deres læring.

3.10. Kriterier for udvælgelse af elever til AVID

AVID er som sagt et socialt mobilitetsprogram, som giver elever fra familier, der ikke selv har erfaring med uddannelse, muligheder for en uddannelse. I AVID har man høje forventninger til alle eleverne, men det kræver, at de vil arbejde for det, og derfor skal eleverne være engagerede og motiverede. De skal med andre ord have lyst til at gøre det arbejde, der kræves, og de skal være enige om målet. Derfor er det heller ikke alle, som udvælges til AVID.

Kriterierne for optagelse er, at eleven.

- Er motiveret for at gøre en skolemæssig indsats og for at blive optaget i programmet
- Er første generation i sin slægt der vil tage en uddannelse
- Er middelpræsterende
- Er fra en familie, hvor der er særlige omstændigheder såsom socioøkonomisk baggrund
- Er en person, der forventes at kunne nå college og også har dette ønske.

Det er ikke nødvendigvis alle kriterier, der skal være opfyldt, men det specielle er, at det er motiverede elever fra uddannelsesfremmede miljøer, der er AVID's målgruppe. Det er altså ikke de elever, der har mistet lysten til skole, som har meget fravær eller af andre grunde ligger lavt i forhold til karakterer. Det er forskelligt, hvordan udvælgelsen foregår. Eleven kan selv henvende sig, hvis de har kendskab til AVID, fx gennem deres søskende eller andre de kender, der går på et AVID-tilvalgshold. Men optagelse kan også finde sted, hvis en lærer har anbefalet det. AVID ønsker at arbejde med hjemmenes opbakning og beder derfor om, at ansøgningen er påtegnet af hjemmet. For nogle elever kan dette dog ikke lade sig gøre, og de bliver da indskrevet i AVID uden hjemmets opbakning.

3.11. Fastholdelse

AVID-skolerne gør derfor en stor indsats for at fastholde eleverne i deres tilhørsforhold til AVID. Organisationen har en filosofi om, at det skal være svært at komme ud af programmet i den betydning, at hvis en elev viser tegn på svigtende motivation, tages det op af AVID-læreren og gøres til genstand for overvejelser og tiltag med henblik på fastholdelse. Det sker dog, at elever dropper ud af programmet, men for at sikre fastholdelsen gives der megen støtte til eleverne, ligesom der gøres et stort stykke arbejde for, at de elever, der deltager i programmet, skal føle sig som noget særligt, som del af en udvalgt gruppe og på vej til at realisere deres drømme om en bedre fremtid.

En vigtig ting er den "familiekultur" eller det AVID-fællesskab, som skabes bevidst. Der gøres meget for, at eleverne skal opleve, at det er noget særligt at gå i AVID, og at AVID-eleverne hjælper og støtter hinanden. Selv omtaler eleverne det som en familie, og fællesskabet markeres tydeligt gennem forskellige symboler, som brander AVID fx på trøjer, bannere og en gennemgående lilla farve. Denne form for branding af AVID ser ud til at være en vigtig faktor og medvirkende til at gøre eleverne bevidste om sig selv som AVID-elever. Når der er besøg på skolen, udvælges en gruppe AVID-elever til at fortælle om deres erfaringer i AVID og om deres historie. Denne gentagne fortælling om at være mønsterbryder deler de med mange af de centrale medarbejdere i AVID, hvilket ligeledes bidrager til oplevelsen af at være i gode hænder. Dertil kommer, at AVID-eleverne på de fleste skoler udgør en stor gruppe på ca. 300 ud af 2.000 elever, hvilket også giver grobund for et fællesskab.

3.12. Forældrenes rolle

Selvom forældrene til AVID-elever ikke forventes at kunne hjælpe deres børn med den indholdsmæssige del af skolearbejdet, betyder det ikke, at forældrene ikke inddrages. Forældrene inddrages i AVID særligt i forhold til metoderne, hvor de fx lærer at støtte deres børns lektiearbejde ved at stille spørgsmål i stedet for at komme med svaret. Lærerne kan således vise forældrene, hvordan man stiller de gode spørgsmål, eller de kan mere konkret blive trænet i WICOR. Men forældrene inddrages også i forhold til at støtte op om uddannelse som strategi for social opstigning. Et væsentligt grundlag for AVID-programmet er, at uddannelse har status, hvilket er ensbetydende med, at forældrene helst skal støtte dette perspektiv.

4. Paralleller og udfordringer i forhold til implementering af AVID i en dansk skolekontekst

I dette afsnit stiller vi skarpt på, hvad det i givet fald ville indebære at implementere AVID-systemet i en dansk skolekontekst. Først tager vi afsæt i de 11 'essentials', som i AVID-organisationen er formuleret som minimumsforudsætninger for, at en skole kan anerkendes som AVID-skole. I og med at det er AVID-organisationens bud på elleve grundforhold, der skal indgå i en implementering, kan oversigten også forstås og anvendes som arbejdsredskab for en skole, der forbereder sig på at implementere AVID. Analysen er i første omgang organiseret i en tabel, hvor de 11 'essentials' bliver gennemgået. Her diskuteres de i relation til, på hvilken måde den enkelte AVID-komponent kan forstås eller lægge sig i forlængelse af forhold, som vi allerede kender i den danske folkeskole eller er undervejs med at udvikle (midterste kolonne). Og de diskuteres i relation til hvilke udfordringer, det i givet fald ville indebære, hvis de skulle anvendes i en dansk skolesammenhæng (højre kolonne). Herefter behandles udvalgte temaer, der i særlig grad repræsenterer et brud med danske skoletraditioner med henblik på at øge forståelsen af, på hvilken måde anvendelse af et amerikansk system kan være en udfordring. Det vil også kunne skabe en større klarhed omkring, hvori udfordringerne kan bestå, og hvori eventuelle løsninger skal findes.

4.1. Paralleller og udfordringer mellem de 11 'essentials' og en dansk skolekontekst

	'Essentials'	Paralleller i forhold til en dansk skolekontekst	Udfordringer i forhold til en dansk skolekontekst
1	Rekruttering af elever, der kan få udbytte af programmet	<p>I Danmark kan 95 %-målsætningen og Ungepakke II, betragtes som et ønske om, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse.</p> <p>I København er der nogle få steder rekruttering til frivillige tilbud efter ansøgning (musikklasser på Sankt Annæ og idrætslinjen på Bellahøj Skole)</p> <p>Arbejdet med de unges uddannelsesparathed kan ses som en parallel til AVID-programmets målsætning om at arbejde med elevernes forudsætninger for videre uddannelse og ønsket om at fremme social mobilitet.</p>	<p>Udfordringen består overordnet i, hvorvidt det er muligt at skille nogle elever ud gennem anvendelse af faste udvælgelseskriterier. Hvis det er muligt, rejser det følgende to spørgsmål:</p> <p>Er det muligt at rekruttere elever fra uddannelsesfremmede miljøer, der er middelpræsterende er motiverede for at gøre en særlig indsats i forhold til uddannelse</p> <p>har hjem, der vil bakke op?</p> <p>Er det muligt i Danmark at arbejde med en identitetsfortælling om, at uddannelse er et gode og en vej til mønsterbrydning.</p>
2	Frivillig deltagelse blandt elever såvel som lærere	<p>I en dansk kontekst kunne en ansøgning om at blive en AVID-elev lægge sig i forlængelse af elevplaner, nationale test og uddannelsesplaner.</p> <p>Med hensyn til frivillighed for lærere matcher systemet den bottom-up-tilgang, der historisk har drevet en stor del af den danske skoleudvikling</p>	<p>Det forhold, at eleverne skal ansøge om at komme med i AVID, kan kræve en centralt fastlagt procedure</p>

3	Forpligtelse vedrørende fuld implementering	Skolereform 2013 skaber med kravet om understøttende undervisning og lektiehjælp en ramme, som de fire komponenter, som beskrevet i afsnit 2.4., kan implementeres i. Også det voksende fokus på Ungdommens Uddannelsesvejledning udgør en parallel.	Udfordringen kan være, at implementeringen af et helt AVID-program vil kræve både mentale og økonomiske ressourcer.
4	En ambitiøs og udfordrende læseplan for AVID eleverne	Eleverne skal følges i forhold til resultater. Dette kan i en dansk kontekst have paralleller til Elevplaner Nationale test Uddannelsesplaner fra 8. klasse Standpunktsbedømmelser Vurdering af uddannelsesparathed.	I den danske folkeskole arbejdes der med undervisningsdifferentiering og holddannelse som metode til at udnytte den enkelte elevs potentialer. Det er først på ungdomsuddannelserne muligt at vælge fag på forskellige niveauer.
5	Skrivning og læsning er i fokus i al AVID-undervisning	En parallel kan være skolernes arbejde med forskellige former for lektielæsning og faglig læsning.	Indførelsen af en systematik som WICOR kan kræve en ensartethed i tilgang til undervisningens tilrettelæggelse
6	Undersøgelleskompetence indgår i al AVID-undervisning	Undersøgelseskompetence indgår allerede i en del undervisning og kommer særligt til udtryk i forskellige former for projektarbejde.	Indførelsen af Cornell-noteteknik som fælles redskab i al undervisning kan rumme en udfordring.
7	Samarbejde indgår i al AVID-undervisning	Parallellerne er de tiltag og aktiviteter, der retter sig mod at udvikle elevernes personlige, sociale og faglige kompetencer, ligesom der i praksis arbejdes med en række strukturer for oparbejdelse af færdigheder i samarbejde.	Træning i samarbejde udgør ikke nødvendigvis nogen udfordring i en dansk kontekst, men igen kan forventningen om en ensartet rammesætning udgøre en udfordring.

8	Eleverne har adgang til uddannede tutorer	I Danmark har man erfaringer med traineeordninger, hvor lærerstuderende bliver ansat som assisterende lærere. Læreruddannelsesloven af 2013 kan med krav om øget praksistilknytning potentielt åbne for nye konstellationer, hvor lærerstuderende har en mere fast skoletilknytning, herunder varetagelse af tutorfunktioner.	Udfordringen består i, at man i dansk skolesammenhæng ikke har: Erfaringer med at skoler rekrutterer tidligere elever som rollemodeller og som ansatte tutorer. Tradition for en tydelig kobling mellem folkeskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.
9	Monitorering af elevernes fremskridt	Resultater fra nationale test og afgangsprøver er en parallel central monitorering. På skoleniveau udgør det fremadrettede arbejde med elevernes resultater en parallel til AVID-programmets tilbagemeldinger på elevniveau.	Systematisk indrapportering om elevers fremskridt kræver et indberetnings-system og en database, der opsamler oplysninger om elevernes faglige resultater. Lovgivning om datasikkerhed ift. videregivelse af data til AVID-systemet.
10	Tilstrækkelige ressourcer til støtte for programmet	En parallel kunne være pædagogiske vejledere og lærere med særlige kompetencer.	Udfordringen er, at der skal lægges en fuld plan for implementering, hvor der skal medtænkes ressourcer til uddannelse, efteruddannelse og sommeruniversitet.
11	Etablering af et skolebaseret AVID-team	Man kan trække på erfaringer med ressourcecentre og teamsamarbejde.	Implementeringen er afhængig af, at der etableres et AVID-team.

Skemaet illustrerer de paralleller og potentielle udfordringer, der kan iagttages i forhold til de 11 'essentials', som udgør kernen i AVID programmet. I det efterfølgende skal diskussionen af AVID i en dansk kontekst udfoldes. Denne afsluttende del af rapporten tager udgangspunkt i de deltagende lærere samt ledernes perspektiver på AVID i en dansk kontekst.

4.2. Diskussion af udvalgte temaer vedrørende anvendelse af AVID i en dansk skolekontekst

I det følgende uddybes en række paralleller og udfordringer i mødet mellem AVID og en dansk skolekontekst ved at stille skarpt på en række udvalgte temaer. Der vil være tale om en generalisering i beskrivelsen af den danske skole, som ikke medtager de variationer, forskellige skoler kan byde på. Punkterne er tænkt som opmærksomhedspunkter og diskussionspunkter i overvejelserne om, hvordan AVID kan være med til at skabe mønsterbrydning og social mobilitet i forhold til en udvalgt målgruppe af elever i Danmark.

4.2.1. Læringssyn

I AVID-programmet arbejdes der systematisk med, at eleverne skal 'lære at lære'. Det betyder, at fokus ligger på at styrke elevernes studiekompetencer ved at give dem redskaber til at angribe deres skolearbejde på en konstruktiv måde. Gennem arbejdet med og øvelsen i at anvende de konkrete metoder får eleverne positive erfaringer med at overkomme læringsmæssige barrierer.

4.2.2. Elevens adgang til understøttende og særligt tilrettelagt undervisning

AVID programmet tilbyder, at rekrutterede elever støttes ekstraordinært efter den før omtalte systematik. Derudover er alle rekrutterede elever udvalgt efter de tidligere nævnte kriterier. I AVID-systemet står udvælgelsespraksis og udvælgelsesprocedure derved i modsætning til danske skoletraditioner. I Danmark har der været tradition for at løfte de dårligst præsterende elever gennem et generelt kvalitetsløft i uddannelserne fx gennem arbejdet med undervisningsdifferentiering som bærende princip. I en dansk kontekst er der dog i dag mulighed for, at dette løft kan tænkes på andre måder fx gennem de inklusionsstrategier, som

skolerne arbejder med efter den nyeste lovgivning. Hertil kommer, at man i København allerede har skoler, der tilbyder særlige linjer eller faglige satsningsområder, hvor elever kan optages efter ansøgning.

4.2.3. Organisering i klasser og hold

I Danmark er der en markant tradition for elevens kontinuerlige tilhørsforhold til skoleklassen og for skoleklassen som grundenhed, jf. folkeskolelovens § 25. Traditionen rummer en værditilskrivning, der henter næring i familiære relationer, således at der etableres søskendelignende relationer mellem eleverne i en klasse og forældre-barnlignende relationer mellem elever og lærere. Dette værdisæt kommer særligt til udtryk gennem klas- selærerkfunktionen, der rummer elementer af den omsorgsdi- mension, der også ligger i forældreskabet.

Når AVID-tilvalgsholdet i USA sammensættes ud fra en udvælgelse og med et særligt tilbud til eleverne er det en anden måde at tænke fællesskaber på end den, der knytter sig til den danske skoleklasse. Men i det fællesskab, som søges etableret gennem det fælles narrativ om social opstigning gennem uddannelse, kan man se elementer af den samme familielignende fælles- skabskultur, der kendes fra den danske folkeskole. Når man i AVID sammensætter hold på baggrund af tilvalg og ikke på bag- grund af eksempelvis kontinuitetshensyn, kan der ligge særligt gode muligheder for at opnå succes gennem en mere målrettet indsats overfor en specifik gruppe af elever.

4.2.4. Struktur

AVID-programmet skriver sig ind i en bestemt struktur for undervisningen, der er meget forskellig fra den, vi kender i den danske folkeskole. Et modulariseret skoletilbud udgør den struk- turelle ramme for den undervisning, vi har set praktiseret på AVID-skolerne i San Diego. Hver elev har hver dag seks fag, og de undervises i hvert fag i ét modul. De fleste high schools er på

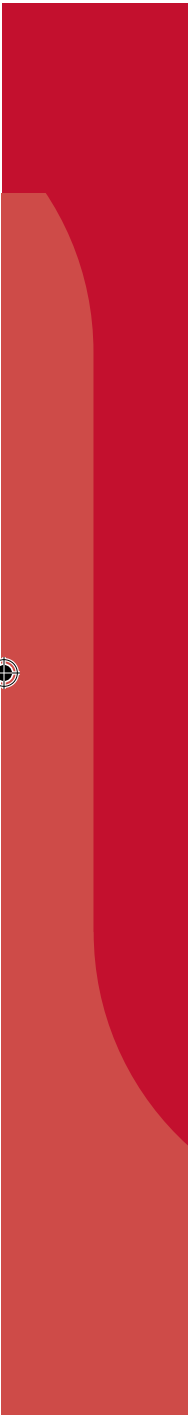
over 1.000 elever, hvilket gør det muligt at udbyde samme fag på flere forskellige niveauer. Det betyder, at den enkelte elev følger et individuelt skema og principielt kan møde forskellige klassekammerater i hvert modul i løbet af en dag. Denne struktur tillige etableringen af AVID-tilvalgshold, der er sammen i ét modul hver dag, og derudover blender ind med skolens øvrige elever i de øvrige fag. Denne struktur udgør ligeledes forudsætningen for arbejdet med et særligt AVID-fællesskab. På AVID-holdene arbejdes der systematisk med gruppefællesskabet gennem fælles udflugter, tildelingen af særlige AVID t-shirts og andet brandingmateriale, ligesom der arbejdes med det fælles narrativ omkring det at være på vej til at blive mønsterbryder. Selvom AVID strukturelt er skabt i en amerikansk skolemodel, ser studiegruppen gode muligheder for at indarbejde både struktur og metoder i en dansk skolemodel.

4.2.5. De fysiske rammers betydning

I amerikansk skoletradition tilhører undervisningslokalet underviseren. I grundskolen er det klasselæreren, der ejer lokalet og modtager en ny gruppe elever hvert år, mens det på high school er faglæreren, der har hjemme i lokalet og dermed også indretter det med materialer, der signalerer netop det skolefag, der undervises i her. På den måde er alle lokaler indrettet som faglokaler, og eleverne bevæger sig netop fra fag til fag. Der bliver således en stærkere sammenhæng mellem lokale og fag, ligesom det giver læreren flere muligheder for at udtrykke og praktisere sin faglighed gennem indretningen af lokalet. Det samme gælder for AVID-lokalet, der netop betragtes som et faglokale.

4.2.6. Uddannelsesparathed

En stor del af AVID programmet består i systematisk træning i ,at lære at lære'. Eleverne øver sig i at arbejde med deres egen læring på en velstruktureret måde. Der er systemer og procedurer for at holde orden i undervisningsmaterialer og arbejds papirer, ligesom eleverne øver sig i at overholde bestemte procedurer,

når de skal tilegne sig ny viden og nye begreber. Ligeledes øver eleverne sig i at forholde sig metakognitivt til det, de arbejder med, således at de hele tiden kan bedømme hvilket taksonomisk eller abstraktionsmæssigt niveau, de selv befinder sig på. Således er der i hele AVID-tilgangen til læring fokus på at give eleverne redskaber til selv at forbedre deres udbytte af undervisningen gennem anvendelsen af WICOR. I forhold til begrebet uddannelsesparathed rummer WICOR mere præcise anvisninger på veje, der kan føre til uddannelsesparathed.

Konklusion og mulige scenarier

Vilkår for implementering

En implementering af AVID-programmet i Danmark nødvendigvis kræver en tilpasning til det danske skolesystem, som både organisatorisk og strukturelt adskiller sig væsentligt fra det amerikanske skolesystem. En sådan tilpasning har allerede fundet sted i forbindelse med implementering i Australien.

I en sådan tilpasningsproces vil det være uomgængeligt, at den systematik, der er udviklet siden 1981 gennem et kontinuerligt samspil mellem pædagogisk praksis og forskning, skal respekteres. Der er netop gennem samspillet mellem teori, praksis, monitorering og evaluering udviklet en praksisteori, som har vist meget fine resultater mht. mønsterbrydning og social mobilitet for børn og unge fra uddannelsesfremmede miljøer. Praksisteorien er koblet op på de 11 essentials, som er beskrevet og kommenteret på side 17. Alle disse faktorer skal spille sammen, for at der kan opnås tilsvarende resultater.

Uanset hvilket scenarie der vælges, vil det derfor være nødvendigt at tage stilling til koblingen til AVIDcenteret, ressourceforbruget og tilpasningen til dansk lovgivning

Det vil således være nødvendigt,

- At der indgås en aftale med AVID-centeret i San Diego, således at vi kan udnytte centerets kapacitet mht. uddannelse, materialer og monitorering
- At de ledere og medarbejdere, der skal stå i spidsen for implementeringen i København, skal besøge en AVID-skole og deltage i sommeruniversitet, tilrettelagt af AVID-centeret og modtage besøg fra AVID-centeret
- At skolevæsenet skal have en pædagogiske og metodisk velfunderet medarbejder, der kan varetage kontakten til AVID-centeret

- At der afsættes ressourcer til
  - Uddannelse af lærere og ledelse
  - Tilpasning af materialer
  - Aflønning af tutorer

Ideerne bag AVID er i god overensstemmelse med ideerne i folkeskolereformen af juni 2013, men for at kunne gennemføre en fuld implementering af programmet i Danmark vil det være nødvendigt

- At søge dispensation fra visse dele af folkeskolereformen
- At tilpasse centrale elementer i AVID som fx AVID-undervisning og tutorials
- At undersøge datalovgivningen mht. monitorering

Scenarier

A: AVID- programmet implementeres ud fra en ”Whole School Approach” med henblik på at give en skole, der har behov for en ny start, en afgørende anderledes profil – et såkaldt turn-around. Det kan være en lavtpræsterende skole, der har vanskeligt ved at fastholde distriktets elever og opnå et bæredygtigt elevtal.

Vi besøgte en Middle School, som havde valgt den løsning og fået stor succes med det. Der vil således være gode erfaringer at bygge på, bl.a. omkring valg af ledelse og udskiftning i medarbejderstaben.

Helt afgørende, for at dette kan lykkes, er – ud over de ovenfor beskrevne grundvilkår - et stærkt commitment fra såvel det politiske niveau som fra de ledere og medarbejdere, der skal skabe den nye skole.

B: AVID-programmet gennemføres på en eller flere skoler, der frivilligt har valgt det, og med start i udskolingen. Det kan være både skoler med et ressourcestærkt elevgrundlag, som

skal tiltrække elever fra uddannelsesfremmede miljøer, jf. Københavnermodellen, og skoler der oplever at have vanskeligt ved at fastholde eleverne i udskoling.

Det centrale i denne model er, at det er frivilligt både for skolen, for den enkelte lærer og for elever, der tilknyttes AVID-programmet, samt at det starter i udskoling og med nogle få lærere og har mulighed for at brede sig på skolen som ringe i vandet.

Vi besøgte 2 skoler, der var startet på denne måde, og som havde gode resultater både med de udvalgte AVID-elever, og med at programmet fik afsmittende virkning på den traditionelle undervisning.

AVID-inspireret udskolingsmodel på Katrinedals Skole

For god ordens skyld skal her nævnes, at Katrinedals Skole starter en ny udskolingsmodel i skoleåret 13/14, som har hentet lidt inspiration fra AVID-programmet, men det gør ikke Katrinedals skole til en AVID-skole og ej heller udskoling til en AVID-udskoling.

Før vi fik opgaven med at undersøge AVID, havde vi besluttet at ændre vores udskoling til en mere samtidig model for alle skolens elever i 7.-10. Klasse. Modellen blev designet, før studiegruppen gik i gang med at studere AVID, hvorfor det eneste af de 11 essentials, der indgår, er ambitionen om at tiltrække elever fra uddannelsesfremmede miljøer, som vurderes at have potentiale til at blive mønsterbrydere.

Herudover planlægger vi at integrere nogle af de metodiske elementer, som vi fik øje for under studiebesøget, i den daglige undervisning.

Det centrale her har været, at vi ønskede en ændring for de elever, der allerede gik på Katrinedals Skole, som matchede den allerede eksisterende elevgruppe og forældrenes forventninger, således at vi kunne fastholde og tiltrække elever i lighed med sædvanlig praksis på Katrinedals Skole – et forhold som skolebestyrelsen har haft og har et stærkt fokus på.

Er AVID svaret på alle uddannelsesmæssige udfordringer?

Hertil kan man svare klart nej. Og det gælder såvel i USA som i Danmark. AVID-programmet kan noget ganske særligt med hensyn til

- at hjælpe elever fra uddannelsesfremmede miljøer med at bryde skolens/ uddannelsessystemets koder, således at deres potentiale bliver bragt i spil - vel at mærke, hvis de er motiverede for det
- at bringe en systematik ind i arbejdet med elevernes læring, som dels letter lærernes arbejde, og dels gør eleverne bevidste om, hvordan de lærer, og at de kan nå langt, hvis de bruger de metoder, de bliver præsenteret for, og arbejder seriøst med skolearbejdet.

AVID er altså ikke en mirakelkur for alle børn, der har det svært i skolen, men et program som vi kan lære meget af i det danske skolesystem. Både i USA og i Danmark må programmet leve side om side med andre programmer med andre målgrupper.

